

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 11 kwietnia 2023 r.

Znak sprawy: DOS.zs.071.21.2023

Telefon: 22 623 15 36

E-mail: Katarzyna.Witczak@minrol.gov.pl

Pan
Aleksander Pocij
Senator RP
Przewodniczący Senackiej Komisji
Praw Człowieka i Praworządności

Dotyczy: pisma z 9 marca br. znak: BPS.DKS.KPCPP.0330.10.2023 w sprawie petycji nr P10-81/22

Szanowny Panie Senatorze,

w odpowiedzi na ww. pismo w sprawie petycji w przedmiocie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w celu wprowadzenia dodatku do emerytury lub renty dla osób, które pełniły funkcję sołtysa informuję, że w dniu 4 kwietnia 2023 r. Rząd RP przyjął przygotowany w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi *projekt ustawy o świadczeniu pieniężnym z tytułu pełnienia funkcji sołtysa*.

Sołtysi, poza swoją główną aktywnością zawodową, wykonują zadania w sołectwach społecznie. Wkładają oni wysiłek na rzecz społeczności wiejskiej, m.in. organizując zebrania wiejskie i wykonując ich uchwały, zarządzając mieniem komunalnym i gminnym czy organizując życie społeczno-kulturalne.

Chcąc docenić tę społeczną pracę sołtysów Rząd RP zaproponował w ww. projekcie ustawy świadczenie pieniężne w wysokości 300 złotych miesięcznie. Będzie ono przysługiwało osobie, która pełniła funkcję sołtysa przez co najmniej 10 lat oraz osiągnęła wiek emerytalny (w przypadku kobiet 60 lat, zaś w przypadku mężczyzn 65 lat). Świadczenie będzie finansowane ze środków budżetu państwa, a wnioski o przyznanie świadczenia będzie można składać do KRUS.

Projekt ustawy o świadczeniu pieniężnym z tytułu pełnienia funkcji sołtysa ma być przedmiotem prac w Sejmie RP na posiedzeniu w kwietniu 2023 r.

Jednocześnie informuję, że zdecydowano o uregulowaniu kwestii dodatków dla sołtysów w odrębnym, pozaubezpieczeniowym akcie prawnym, gdyż system

ubezpieczeń społecznych, w tym przede wszystkim powszechny system emerytalny, opiera się na zasadzie ekwiwalentności odprowadzonych składek i należnego świadczenia. Emerytury wypłacane z systemu powszechnego mają charakter indywidualny, a ich wysokość jest ustalana na podstawie wkładu wniesionego w postaci składek. Im bardziej ubezpieczony partycypował w tworzeniu dochodów Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w tym większym stopniu ma on prawo z nich korzystać w postaci emerytury lub renty.

Przyznanie dodatkowego świadczenia do emerytury, które nie wynika z wniesionego przez ubezpieczonego wkładu w postaci opłacenia składki ubezpieczeniowej, nie znajduje uzasadnienia w konstrukcji systemu ubezpieczeń społecznych.

Funkcjonujące w przeszłości w powszechnym systemie emerytalnym tzw. dodatki branżowe do emerytur i rent z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a przyznawane do dnia 15 listopada 1991 r., zostały po tej dacie zniesione. Zniesienie prawa do tych dodatków wiązało się ze stopniowym przywracaniem systemowi emerytalnemu jego ubezpieczeniowego charakteru, o którym ostatecznie przesądziła przeprowadzona w 1999 r. reforma systemu ubezpieczeń społecznych.

W nowym systemie emerytalnym, określonym przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504, z późn. zm.), źródłem finansowania świadczeń emerytalno-rentowych jest fundusz tworzony ze składek pracowników i pracodawców. Z systemu tego usunięto większość elementów nieubezpieczeniowych i socjalnych, tak aby powiązać wysokość przyszłego świadczenia z sumą składek odprowadzanych od przychodów ubezpieczonego w całym okresie jego aktywności zawodowej.

Obecnie na gruncie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak również ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników są wypłacane jedynie dwa rodzaje dodatków – dodatek pielęgnacyjny oraz dodatek dla sierot zupełnych. Oba dodatki są świadczeniami o charakterze ubezpieczeniowym, związanymi z ryzykami ubezpieczeniowymi w postaci niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji oraz utraty żywiciela. Wypłata tych dodatków ma miejsce w sytuacji spełnienia się wskazanych ryzyk oraz wiąże się z obowiązkiem opłacania składki ubezpieczeniowej.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Anna Gembicka

sekretarz stanu

/podpisano elektronicznie/

